

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 17. decembar 2014.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 17. decembra 2014. godine

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

ODLUKA PO TREĆEM ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PONOVO OTVARANJE
DOKAZNOG POSTUPKA ODBRANE

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Trećem zahtjevu za ponovno otvaranje dokaznog postupka odbrane: dokument u vezi s Fadilom Banjanovićem", koji je optuženi podnio 9. decembra 2014. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevu traži da ponovno otvori svoj dokazni postupak kako bi zatražio da se dokument, koji se, kako on tvrdi, odnosi na kredibilitet svjedoka Fadila Banjanovića, prihvati bez posredstva svjedoka (dalje u tekstu: Dokument).¹ Dokument je dostavljen na osnovu pravila 70 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) i optuženi traži da se on prihvati zapečaćen, ali traži da tužilaštvo kontaktira davaoca informacije iz pravila 70 kako bi se omogućilo njegovo uvrštavanje u spis na javnoj osnovi.² Tužilaštvo je dokument objelodanilo otuženom tek 17. novembra 2014. godine, iako je on bio 10 godina u posjedu tužilaštva.³

2. Dokument je bio predmet "Devedeset petog zahtjeva optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja i za izuzimanje svjedočenja Fadila Banjanovića", koji je je podniet 19. novembra 2014. godine (dalje u tekstu: "Devedeset peti zahtjev"). Vijeće je 5. decembra 2014. godine izdalo "Odluku po Devedeset petom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja" (dalje u tekstu: Odluka po devedeset petom zahtjevu). Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo prekršilo pravilo 68 Pravilnika time što Dokument nije objelodanilo čim je to bilo moguće, ali je i utvrdilo da ovim kršenjem optuženom nije nanijeta šteta.⁴

3. Optuženi tvrdi da, ne zbog svoje greške, već kao posljedica kršenja obaveze objelodanjivanja od strane tužilaštva, on nije bio u mogućnosti da ranije podnese Dokument.⁵ U vezi s dokaznom vrijednošću dokumenta optuženi upućuje na Devedeset peti zahtjev.⁶ On

---

¹ Zahtjev, par. 1.

² Zahtjev, par. 1.

³ Zahtjev, par. 3.

⁴ Odluka o objelodanjivanju, par. 10-11.

⁵ Zahtjev, par. 5.

⁶ Zahtjev, par. 6.

tvrdi da je, zaključivši da ima "određenih dijelova [Dokumenta ...] koji bi mogli uticati na Banjanovićev kredibilitet" Vijeće pokazalo da Dokument ima dokaznu vrijednost.⁷ Optuženi takođe tvrdi da zaključak Vijeća da informacije u Dokumentu nisu od bitnijeg značaja za procjenu Banjanovićevog kredibiliteta ima veze s pridavanjem težine i da ne utiče na njegovu prihvatljivost.⁸

4. Optuženi smatra da potreba da se obezbijedi pravično suđenje ne odnosi prevagu nad dokaznom vrijednošću dokumenta i da bi on bio prihvaćen tokom njegovog izvođenja dokaza da tužilaštvo nije prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja.⁹ On tvrdi da je zahtjev tek sada podnet isključivo zbog toga što je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja i da zato "ne bi bilo ispravno razmatrati postoje li izuzetne okolnosti" koje bi zahtijevale da Vijeće iskoristi svoje diskreciono pravo da ponovo otvori dokazni postupak.¹⁰ Optuženi takođe napominje da ponovno otvaranje postupka ne bi izazvalo nikakvo odlaganje jer on traži da se dokument prihvati bez prisustva svjedoka.¹¹ Pored toga, on tvrdi da je, ukoliko Vijeće bude smatralo da je potrebno unakrsno ispitivanje, on spreman da pozove autora Dokumenta kao svjedoka, ukoliko mu to odobri davalac informacije na osnovu pravila 70, i da bi njegovo svjedočenje bilo "izuzetno kratko".¹²

5. Tužilaštvo je 12. decembra 2014. godine podnijelo "Odgovor tužilaštva na Treći zahtjev za ponovno otvaranje dokaznog postupka odbrane: dokument u vezi s Fadilom Banjanovićem", s povjerljivim dodatkom (dalje u tekstu: Odgovor), kojim traži da Vijeće odbije Zahtjev.¹³ Tužilaštvo tvrdi da Dokument ima tako malu dokaznu vrijednost da ne zahtijeva ponovno otvaranje dokaznog postupka u ovoj poodmakloj fazi.¹⁴ Tužilaštvo tvrdi da Vijeće, čak i ako zaključi da Dokument predstavlja "nov" dokaz, može iskoristiti svoje diskreciono pravo na osnovu pravila 89(D) Pravilnika da odbije ponovno otvaranje postupka ukoliko je dokazna vrijednost dokumenta toliko mala da faktori kao što su odmakla faza suđenja i odlaganje koje bi bilo izazvano ponovnim otvaranjem odnose prevagu nad njom.¹⁵

---

⁷ Zahtjev, par. 7.

⁸ Zahtjev, par. 8.

⁹ Zahtjev, par. 9.

¹⁰ Zahtjev, par. 10.

¹¹ Zahtjev, par. 11.

¹² Zahtjev, par. 12.

¹³ Odgovor, par. 1, 7.

¹⁴ Odgovor, par. 1.

¹⁵ Odgovor, par. 2.

6. Tužilaštvo naglašava da se ponovno otvaranje dokaznog postupka kako bi se omogućilo izvođenje novih dokaza odobrava "samo u izuzetnim slučajevima, kada je to neophodno radi provođenja pravde".¹⁶ Tužilaštvo podsjeća da je Vijeće u Devedeset petoj odluci ocijenilo da je vrijednost dokumenta mala i upućuje na sopstvene argumente o maloj dokaznoj vrijednosti dokumenta, iznijete u vezi s Devedeset petim zahtjevom.¹⁷ Tužilaštvo takođe tvrdi da je optuženi u Zahtjevu pomiješao standard za ponovno otvaranje predmeta i standard za prihvatanje dokaza.¹⁸ Tužilaštvo smatra da nema pravnog osnova za tvrdnju optuženog da Vijeće treba da odstupa od kriterijuma za ponovno otvaranje dokaznog postupka i utvrdi da Dokument treba da bude prihvaćen kao da je ponuđen tokom pretresnog postupka.¹⁹ Tužilaštvo takođe iznosi detaljne razloge zašto bi ponovno otvaranje dokaznog postupka radi predočavanja Dokumenta nanijelo neopravdano odlaganje, uključujući potrebu stupanja u kontakt s brojnim davaocima informacija iz pravila 70.²⁰ Tužilaštvo takođe upućuje na prethodnu odluku kojom je Vijeće odbilo da u poodmakloj fazi postupka prihvati dokument "izuzetno male" dokazne vrednosti.²¹ Tužilaštvo zaključuje da bi odbijanje Zahtjeva najviše doprinijelo interesima pravde, tj. pravičnosti i ekspeditivnosti suđenja.²²

7. Tužilaštvo takođe upućuje na delove Dokumenta, koji su, po njegovoj tvrdnji, "površni, nepotkrijepljeni ili čiji izvori nisu navedeni" i koji su nisu dovoljno pouzdani da bi bili prihvaćeni bez posredstva svjedoka koji bi svjedočio i stavio ih u kontekst.²³ Tužilaštvo kaže da bi tražilo unakrsno ispitivanje takvih svjedoka, ukoliko bi bili pozvani, i da bi cjelokupni taj postupak izazvao neizbježno odlaganje.²⁴

II. Mjerodavno pravo

8. U Pravilniku se konkretno ne spominje pitanje da li neka strana u postupku može ponovo da otvori svoj dokazni postupak kako bi uvela dodatne dokaze. Na osnovu dosadašnje sudske prakse smatra se da neka strana može tražiti da izvede "nove" dokaze, to jest, dokaze koji nisu bili u posjedu strane koja podnosi zahtjev i koje nije mogla pribaviti do zaključenja

---

¹⁶ Odgovor, par. 3.

¹⁷ Odgovor, par. 3.

¹⁸ Odgovor, par. 4.

¹⁹ Odgovor, par. 4.

²⁰ Odgovor, par. 5, povjerljivi Dodatak, par. 2-3.

²¹ Zahtjev, par. 5, gdje se upućuje na Odluku po prvom zahtjevu optuženog za ponovno otvaranje dokaznog postupka odbrane, 12. septembar 2014. godine.

²² Odgovor, par. 6.

²³ Odgovor, povjerljivi Dodatak, par. 1.

²⁴ Odgovor, povjerljivi Dodatak, par. 3.

svog glavnog dokaznog postupka uprkos tome što je primijenila svu razumnu revnost da to uradi.²⁵

9. Glavni faktor koji treba uzeti u obzir pri rješavanju zahtjeva za ponovno otvaranje dokaznog postupka radi prihvatanja novih dokaza jeste da li su ti dokazi uz razumnu revnost mogli biti identifikovani i izvedeni tokom glavnog izvođenja dokaza strane koja je podnijela zahtjev.²⁶ Osim toga, strana koja podnosi zahtjev "u potpunosti" snosi teret da dokaže da u ranijoj fazi do tih dokaza nije mogla da dođe postupajući s razumnom revnošću.²⁷

10. Nadalje, ako se pokaže da dokazi ni uz razumnu revnost nisu mogli biti pribavljeni prije zaključenja izvođenja dokaza, Pretresno vijeće treba da se posluži svojim diskrecionim pravom da odluči hoće li prihvatiti dokaze, tako što će uzeti u obzir njihovu dokaznu vrijednost i koliko je prihvatanje dokaza u tako kasnoj fazi postupka pravično prema optuženom.²⁸ Može se smatrati da ovi potonji faktori potpadaju pod opšte diskreciono pravo vijeća, sadržano u pravilu 89(D) Pravilnika, da izuzme dokaze ako potreba da se osigura pravično suđenje znatno preteže nad njihovom dokaznom vrijednošću.²⁹

11. Prilikom primjene diskrecionog ovlaštenja Vijeća po tom pitanju relevantni su sljedeći faktori: (i) podmakla faza suđenja, (ii) moguće odugovlačenje zbog ponovnog otvaranja

---

²⁵ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za ponovni dokazni postupak, 9. maj 2008. (dalje u tekstu: Odluka o ponovnom otvaranju dokaznog postupka u predmetu *Popović*), par. 23; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Daljnja odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza u postupku pobijanja i za izvođenje novih dokaza, 27. mart 2009. (dalje u tekstu: Daljnja odluka u predmetu *Popović*), par. 98; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po drugom zahtjevu tužilaštva za ponovno otvaranje svog dokaznog postupka i/ili prihvatanje dokaza u postupku pobijanja, povjerljivo, 8. maj 2009. (dalje u tekstu: Druga odluka o ponovnom otvaranju dokaznog postupka u predmetu *Popović*), par. 67; *Tužilac protiv Delalića i drugih*, predmet br. IT-96-21-A, Presuda, 20. februar 2001. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*), par. 283; *Tužilac protiv Delalića i drugih*, predmet br. IT-96-21-T, Odluka po alternativnom zahtjevu tužioca za ponovno otvaranje predmeta optužbe, 19. avgust 1998. (dalje u tekstu: Odluka Pretresnog veća u predmetu *Čelebići*), par. 26; *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po Zahtjevu za ograničeno dodatno izvođenje dokaza tužilaštva u vezi s bosanskom i kosovskom komponentom predmeta, s poverljivim Dodatkom, 13. decembar 2005., par. 8-14.

²⁶ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 283; Odluka o ponovnom otvaranju dokaznog postupka u predmetu *Popović*, par. 24; Daljnja odluka u predmetu *Popović*, par. 99.

²⁷ Odluka o ponovnom otvaranju dokaznog postupka u predmetu *Popović*, par. 24; Daljnja odluka u predmetu *Popović*, par. 99; Odluka Pretresnog veća u predmetu *Čelebići*, par. 26; *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-20-60-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza u postupku pobijanja sa zahtjevom za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92bis u postupku pobijanja i za ponovno otvaranje svog dokaznog postupka u ograničene svrhe, 13. septembar 2004. godine (dalje u tekstu: Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Blagojević*), par. 9.

²⁸ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 283.

²⁹ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 283.

dokaznog postupka, te primjerenost mogućeg odgađanja u ukupnom kontekstu suđenja, i (iii) dokazna vrijednost dokaza koji se žele izvesti.³⁰

III. Diskusija

12. Prije svega, Vijeće ima u vidu da je Dokument objelodanjen optuženom 17. novembra 2014. godine i Vijeće je utvrdilo da je tužilaštvo ovim kasnim objelodanjivanjem prekršilo pravilo 68 Pravilnika.³¹ Stoga, optuženi uz svu razumnu revnost nije mogao ranije da identifikuje Dokument. Stoga, Vijeće zaključuje da Dokument predstavlja nov dokaz koji nije mogao da bude predočen tokom izvođenja dokaza optuženog.

13. Vijeće će sada razmotriti pitanje da li je dokazna vrijednost Dokumenta takva da postoje izuzetne okolnosti zbog kojih je opravdano da Vijeće iskoristi svoje diskreciono pravo i ponovno otvori predmet u interesu pravde. Vijeće nije utvrdilo nikakvu pravnu osnovu za tvrdnju optuženog da ne bi bilo ispravno primijeniti ovaj kriterijum kako bi se utvrdio meritum Zahtjeva, zato što je osnov za Zahtjev bilo kršenje obaveze objelodanjivanja od strane tužilaštva.

14. Vijeće je u Devedeset petoj odluci već razmotrilo Dokument i utvrdilo je da informacije koje sadrži nisu od bitnog značaja za ocjenu Banjanovićevog kredibiliteta.³² U svjetlu argumenata koje je optuženi iznio u Zahtjevu, Vijeće je ponovo razmotrilo Dokument i ostaje pri mišljenju da on ima izuzetno nisku dokaznu vrijednost, imajući u vidu da je prvenstveno vezan za Banjanovićevo učešće u političkim raspravama vezanim za ponovno naseljavanje bosanskih Muslimana nakon sukoba, koje su vođene poslije perioda na koji se odnosi glavni sadržaj njegovog svjedočenja u ovom predmetu i nisu povezane s njim. Vijeće je takođe uzelo u obzir poodmaklu fazu postupka i iznijelo mišljenje da bi svaki pokušaj da se ponovo otvori dokazni postupak kako bi se obezbijedilo prihvatanje Dokumenta izazvalo neopravdano odlaganje postupka, posebno imajući u vidu prirodu informacija sadržanih u

---

³⁰ Odluka o ponovnom otvaranju dokaznog postupka u predmetu *Popović*, par. 25; Daljnja odluka u predmetu *Popović*, par. 100; Druga odluka o ponovnom otvaranju dokaznog postupka u predmetu *Popović*, par. 68; Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Blagojević*, par. 10-11; Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 280 (u kom se pominje Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Čelebići*, par. 27), 290. Kad je riječ o odmjeravanju, u praksi Međunarodnog suda uvriježeno je da će Vijeće samo u "izuzetnim slučajevima, kad je to neophodno radi provođenja pravde" iskoristiti svoje diskreciono pravo i ponovno otvoriti dokazni postupak. Prvostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 27 (citirano i prihvaćeno u Drugostepenoj presudi u predmetu *Čelebići*, par. 288).

³¹ Devedeset peta odluka, par. 10, 13.

³² Devedeset peta odluka, par. 11.

Dokumentu i potrebu da se traži odobrenje davaoca informacija iz pravila 70 kako bi se identifikovali i potencijalno unakrsno ispitali izvori tih informacija, koje su pritom površne i nepotkrijepljene.³³ Uzimajući u obzir te faktore, Vijeće zaključuje da ne postoje izuzetne okolnosti zbog kojih je opravdano da Vijeće iskoristi svoje diskreciono pravo i ponovno otvori dokazni postupak u interesu pravde, kako bi se omogućilo prihvatanje Dokumenta.

15. Vijeće takođe ima u vidu da Zahtjev nije primjer efikasnog korištenja resursa optuženog ili Vijeća. Ono što se traži ovim Zahtjevom moglo je biti zatraženo kao alternativno pravno sredstvo u Devedeset petom zahtjevu. Umjesto toga, optuženi je podnio odvojeni zahtjev, uslijed čega je tužilaštvo moralo podnijeti dodatni odgovor a Vijeće donijeti dodatnu odluku. To nije najbolje korištenje sudskih resursa ni resursa strana u postupku. Vijeće podstiče optuženog i njegovog pravnog savjetnika da izbjegnu podnošenje zahtjeva ove vrste koji samo remete ekspeditivnost suđenja i ne doprinose interesima pravde niti potpomažu njegovu tezu.

IV. Dispozitiv

16. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54 i 89(D) Pravilnika, Vijeće ovim: **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 17. decembra 2014.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

---

³³ V. Odgovor, povjerljivi Dodatak.